

**Deccan Education Society's
FERGUSSON COLLEGE (AUTONOMOUS), PUNE**

Syllabus under NEP

for

M.A. Marathi: Part II (मराठी)

From Academic Year 2024-25

Course codes and Titles

Department of Marathi

Implemented from 2024-2025

2024-2025 पासून लागू

Semester	Paper Code	Paper Title	Credits
I	MRT : 601	साहित्यप्रकाराचा अभ्यास - कथा आणि कादंबरी : मराठी लघुकथा (नॅशनल बुक ट्रस्ट) निशाणी डावा अंगठा (रमेश इंगळे उत्रादकर)	4
	MRT : 602	भारतीय साहित्यविचार - साहित्याची प्रयोजने, साहित्याचे स्वरूप - वक्रोक्ती, रीती, औचित्य, रस, ध्वनी	4
	MRT : 603	विशेष लेखकाचा अभ्यास - मध्ययुगीन : संत नामदेव	4
	MRT : 604	नेमलेल्या साहित्यकृतींचा अभ्यास : चरित्र आणि आत्मचरित्र - लो.टिळक - सदानंद मोरे, स्मृतिचित्रे - लक्ष्मीबाई टिळक	4
	MRT : 605	समकालीन साहित्य : अॅट एनी कॉस्ट (अभिराम भडकमकर), ब्रँड फॅक्टरी (मनोहर सोनवणे)	
	MRT : 610	कोशरचना आणि विकिपिडिया लेखन	4
	Total Semester Credits		
II	MRT : 651	साहित्यप्रकाराचा अभ्यास - नाटक आणि एकांकिका वाडा चिरेबंदी - महेश एलकुंचवार, सारं कसं शांत शांत - पु.ल.देशपांडे	4
	MRT : 652	समीक्षाविचार	4
	MRT : 653	विशेष लेखकाचा अभ्यास - अर्वाचीन : शांता शेळके	4
	MRT : 654	ललित आणि वैचारिक लेख : बेलभाषा-सुमन बेलवलकर, स्थलकाल- अरूण टिकेकर	4
	MRT : 655	समीक्षा उपयोजन : उपयोजित समीक्षा - अ.वा.कुलकर्णी, खडक आणि पाणी - गंगाधर गाडगीळ, जास्वंद - माधव आचवल	
	MRT : 660	शोधनिबंध	6
	Total Semester Credits		
Total PG-I Credits			42

Name of Programme	M.A. MARATHI : सत्र ३ (द्वितीय वर्ष)	
Title of the Course	साहित्यप्रकाराचा अभ्यास - कथा आणि कादंबरी : मराठी लघुकथा (नॅशनल बुक ट्रस्ट) ; निशाणी डावा अंगठा (रमेश इंगळे उत्रादकर)	
Course Code	MRT - 601	
Number of Credits	4	
	Description	Cognitive level (Bloom's Level) (Level1/2/3/4/5/6)
CO1	वाङ्मयप्रकार ही संकल्पना समजून घेणे. विविध सिद्धान्तांचा अभ्यास करणे.	1
CO2	कथा या वाङ्मयप्रकाराची अन्य वाङ्मयप्रकारांशी तुलना करता येणे .	2

CO3	कथा या वाङ्मयप्रकाराच्या सर्व वैशिष्ट्यांचे सोदाहरण स्पष्टीकरण करता येणे.	3
CO4	अभ्यासक्रमाला असलेल्या कथासंग्रहातील कथांचे वर्गीकरण आणि विश्लेषण करता येणे .	4
CO5	नेमलेल्या साहित्यकृतींचे आशय, आविष्कार अशा विविध तत्त्वांच्या आधारे मूल्यमापन करता येणे .	5
CO6	मराठी कथेच्या संदर्भात सदर कथासंग्रहाचे स्थान निश्चित करता येणे .	6

घटक	तपशील	तासिका
१	कथा संकल्पना आणि स्वरूप : कथा या वाङ्मयप्रकारचा उद्गम आणि विकास भारतीय परंपरा(कथेचे घटक कथानक : , व्यक्तिचित्रण, निवेदन कथेचे विविध प्रकार अस्तित्ववादी , मनोविश्लेषणपर कथा , दीर्घकथा , नवकथा , लघुकथा : कथा, भाषांतरित कथा. ऐतिहासिक कथा इ ,	१५
२	मराठी कथेची वाटचाल स्वातंत्र्यपूर्व मराठी कथा ,)१८१८ ते १९४५ स्थूल परिचय(स्वातंत्र्योत्तर मराठी कथा ,)१९४५ ते १९६० स्थूल परिचय(साठोत्तरी साहित्यप्रवाह . स्त्रीवादी कथा इ , दलित कथा , ग्रामीण कथा :	१५
३.	कथासंग्रह :मराठी लघुकथा (नॅशनल बुक ट्रस्ट) मराठी लघुकथा या कथासंग्रहातील कथेचे आशयाच्या अंगाने मूल्यमापनकथेतील) . , वातावरणनिर्मिती , पात्रचित्रण , कथेतील जीवनदृष्टी , अनुभवविश्व(१५
४.	कथासंग्रह :मराठी लघुकथा : संपा. भालचंद्र फडके (नॅशनल बुक ट्रस्ट) मराठी लघुकथा कथासंग्रहातील कथेचे रूपबंधाच्या अंगाने मूल्यमापन . , निवेदनशैली , कथेचा रूपबंध) प्रतिमाविश्व(.भाषाशैली इ , प्रायोगिकता ,	१५

संदर्भग्रंथ-

१. मराठी कथा उद्गम आणि विकास, इंदुमती शेवडे,
२. साहित्य अध्यापन आणि प्रकार, (वा. ल. कुलकर्णी गौरवग्रंथ)
३. मराठी कथेची स्थिती गती, अंजली सोमण,
४. संज्ञा संकल्पना कोश, (वसंत आबाजी डहाके आणि इतर)
५. वाङ्मयीन संज्ञा संकल्पना कोश, विजया राजाध्यक्ष.
६. सहा कथाकार, भालचंद्र फडके.
७. वाङ्मयीन अध्यापन, (संपादक : द. दि. पुंडे आणि वा. पु. गिंडे)

Name of Programme	M.A. MARATHI : सत्र ३ (द्वितीय वर्ष)	
Title of the Course	भारतीय साहित्यविचार	
Course Code	MRT - 602	
Number of Credits	4	
	Description	Cognitive level (Bloom's Level) (Level1/2/3/4/5/6)
CO1	भारतीय साहित्यविचार या प्राचीन विद्याशाखेचा अभ्यास करणे.	1
CO2	साहित्याची प्रयोजने ह्या संकल्पनेची ओळख करून घेणे, विविध प्रयोजनांचे साम्यभेद निरखणे.	2, 3
CO3	भारतीय साहित्यविचारात विकसित झालेले साहित्याचे स्वरूप सखोल अभ्यासणे.	2, 3
CO4	साहित्याची विविध वैशिष्ट्ये - वक्रोक्ती, रीती, औचित्य, रस, ध्वनी इ. अभ्यासणे.	4
CO5	वक्रोक्ती, रीती, औचित्य, रस, ध्वनी इ. चे परस्परसंबंध तपासणे	5
CO6	कोणत्याही साहित्यकृतीचा समग्र अभ्यास करून त्यातील मुख्य वैशिष्ट्य (वक्रोक्ती, रीती, औचित्य, रस, ध्वनी इ.) ओळखता येणे.	6

घटक	तपशील	तासिका
१	भारतीय साहित्यविचार : परंपरा, प्रवृत्ती, प्राचीन विद्याशाखा	१५
२	साहित्याच्या प्रयोजनांचा अभ्यास	१५
३.	साहित्याचे स्वरूप, विविध व्याख्या आणि वक्रोक्ती, रीती, औचित्य यांचा	१५
४.	रस, ध्वनी इ.चा अभ्यास	१५

संदर्भग्रंथ :

१. भरताचे नाट्यशास्त्र
२. भारतीय , ग.त्रं. देशपांडे
३. काव्यशास्त्रप्रदीप, स. रा. गाडगीळ, व्हीनस प्रकाशन, पुणे
४. अभिनव काव्यप्रकाश, रा.श्री.जोग, व्हीनस प्रकाशन, पुणे
५. रसचर्चा, पद्माकर दादेगावकर,
६. साहित्यशास्त्र आणि ध्वनीसिद्धान्त, जयश्री पाटणकर
७. आनंदमीमांसा, निसर्गायण, दिलीप कुलकर्णी, राजहंस प्रकाशन, पुणे

Name of Programme	M.A. MARATHI :: सत्र ३ (द्वितीय वर्ष)	
Title of the Course	विशेष लेखकाचा अभ्यास - मध्ययुगीन : संत नामदेव	
Course Code	MRT - 603	
Number of	4	

Credits	Description	Cognitive level (Bloom's Level) (Level1/2/3/4/5/6)
CO1	मध्ययुगीन कालखंडाची पार्श्वभूमी अभ्यासणे	1
CO2	मध्ययुगीन संतसाहित्य आणि संत नामदेव यांची परंपरा, वैशिष्ट्ये अभ्यासणे.	2
CO3	संत नामदेवांच्या वाङ्मयीन कार्याचा परामर्श घेणे. आत्मपर अभंग, समाधीवर्णनपर अभंग, गवळणी इत्यादी	3
CO4	संत नामदेव यांचे चरित्र आणि वाङ्मयीन कार्य यांची तुलना करणे.	4
CO5	संत नामदेव यांच्या काव्यरचनेतील भाषेची वैशिष्ट्ये सूत्रबद्ध करणे.	5
CO6	संत नामदेव यांच्या वारकरी संप्रदायातील प्रभावाची कारणमीमांसा करणे	6

घटक	तपशील	तासिका
१	मध्ययुगीन कालखंड आणि संत नामदेव यांचा उदय	१५
२	संत नामदेव यांची अभंगरचना	२५
३.	संत नामदेव यांनी लिहिलेले संत ज्ञानेश्वरचरित्र – आदी, तीर्थावळी, समाधी	१०
४.	संत नामदेव यांनी लिहिलेल्या गवळणी	१०

संदर्भग्रंथ -

१. संत नामदेव यांची गाथा, महाराष्ट्र शासन
२. सकलसंतगाथा,
३. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, खंड १ ते ३, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे
४. मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, ल.रा.नसिराबादकर,

Name of Programme	M.A. MARATHI: सत्र ३ (द्वितीय वर्ष)	
Title of the Course	नेमलेल्या साहित्यकृतींचा अभ्यास : चरित्र आणि आत्मचरित्र लो.टिळक - सदानंद मोरे, स्मृतिचित्रे - लक्ष्मीबाई टिळक	
Course Code	MRT - 604	
Number of Credits	4	
	Description	Cognitive level (Bloom's Level) (Level1/2/3/4/5/6)
CO1	वाङ्मयप्रकार ही संकल्पना समजून घेणेवाङ्मयप्रकाराच्या विविध . .सिद्धान्तांचा अभ्यास करणे	1
CO2	चरित्र आणि आत्मचरित्र या वाङ्मयप्रकारांची अन्य वाङ्मयप्रकारांशी तुलना करता येणे .	2, 3
CO3	चरित्र आणि आत्मचरित्र या वाङ्मयप्रकारांच्या सर्व वैशिष्ट्यांचे सोदाहरण स्पष्टीकरण करता येणे.	2, 3
CO4	अभ्यासक्रमाला असलेल्या चरित्राचे आणि आत्मचरित्राचे आशयदृष्ट्या विश्लेषण करता येणे .	4
CO5	अभ्यासक्रमाला असलेल्या आणि आत्मचरित्राचे आविष्कारदृष्ट्या मूल्यमापन करता येणे .	5

CO6	मराठी चरित्रलेखनाच्या आणि आत्मचरित्रलेखनाच्या संदर्भात सदर चरित्राचे आणि आत्मचरित्राचे स्थान निश्चित करता येणे .	6
-----	--	---

घटक	तपशील	तासिका
१	चरित्रलेखन आणि आत्मचरित्रलेखन : संकल्पना, स्वरूप आणि तुलना	१५
२	एकोणिसाव्या शतकाची सामाजिक - सांस्कृतिक पार्श्वभूमी	१५
३.	लो.टिळक - सदानंद मोरे	१५
४.	स्मृतिचित्रे - लक्ष्मीबाई टिळक	१५

संदर्भग्रंथ -

१. साहित्य अध्यापन आणि प्रकार, (वा. ल. कुलकर्णी गौरवग्रंथ)
२. संज्ञा संकल्पना कोश, (वसंत आबाजी डहाके आणि इतर)
३. वाङ्मयीन संज्ञा संकल्पना कोश, विजया राजाध्यक्ष.
४. वाङ्मयीन अध्यापन, (संपादक : द. दि. पुंडे आणि वा. पु. गिंडे)

Name of Programme	M.A. MARATHI :: सत्र ३ (द्वितीय वर्ष)	
Title of Course	समकालीन साहित्य अॅट एनी कॉस्ट (अभिराम भडकमकर), कथासंग्रह (मनोहर सोनवणे)	
Course Code	MRT - 605	
Number of Credits	4	
	Description	Cognitive Level (Bloom's Level) (Level 1/2/3/4/5/6)
CO1	समकालीन साहित्याच्या स्वरूपाचा परिचय करून देणे.	1
CO2	२००० नंतरच्या मराठी साहित्याची स्थितीगती अभ्यासणे.	2
CO3	अॅट एनी कॉस्ट – कादंबरी (अभिराम भडकमकर)	3
CO4	ब्रॅड फॅक्टरी - कथासंग्रह (मनोहर सोनवणे)	4
CO5	समकालीन साहित्याच्या अभिव्यक्तीची पद्धती अभ्यासणे.	5
CO6	समकालीन साहित्यातून आविष्कृत होणाऱ्या विविध विषयांचा वेध घेणे.	6

घटक	तपशील	तासिका
१	समकालीन साहित्याची व्याख्या , संकल्पना, स्वरूप	१५
२	मराठीतील समकालीन साहित्याची स्थितीगती आणि प्रेरणा : मनोरंजन, आत्माविष्कार आणि परंपरा – विविध नियतकालिके, वृत्तपत्रीय लेखन, अनुदिनी आणि संकेतस्थळे	१५
३.	समकालीन साहित्य - ब्रॅड फॅक्टरी - कथासंग्रह (मनोहर सोनवणे)	१५
४.	समकालीन साहित्य - अॅट एनी कॉस्ट – कादंबरी (अभिराम भडकमकर)	१५

संदर्भग्रंथ -

१. प्रदक्षिणा, खंड १ आणि २, कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे
२. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, खंड ४ ते ८, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे
३. मराठी गद्याचा इंग्रजी अवतार, दत्तो वामन पोतदार

Name of Programme	M.A. MARATHI : सत्र ३ (द्वितीय वर्ष)	
Title of the Course	कोशरचना आणि विकिपिडिया लेखन	
Course Code	MRT – 610	
Number of Credits	4	
	Description	Cognitive level (Bloom's Level) (Level1/2/3/4/5/6)
CO1	क्षेत्रीय प्रकल्पाची संकल्पना समजून घेणे. प्रकल्पाच्या प्रेरणा, विविध पद्धती आणि व्याख्या लक्षात घेणे.	1
CO2	संशोधनविद्येच्या क्षेत्रांत क्षेत्रीय प्रकल्पाला असणारे महत्त्व लक्षात घेणे.	2
CO3	विविध प्रकारच्या कोशांची ओळख करून घेणे.	3
CO4	संशोधनाचे प्राथमिक साधन म्हणून विश्वकोश आणि विकिपिडियाची उपयुक्तता जाणवणे.	4
CO5	विविध विषय घेऊन विकिपिडियावर लेखन/ संपादन करता करणे.	5
CO6	मराठीतील कोशांच्या परंपरेचा परिचय होऊन या लेखनाचे / संपादनाचे महत्त्वमापन करता येणे.	6

घटक	तपशील	तासिका
१	क्षेत्र प्रकल्प - व्याख्या, संकल्पना, स्वरूप आणि प्रेरणा	१५
२	कोशांचे विविध प्रकार - - शब्दकोश, विश्वकोश, स्थानकोश, चरित्रकोश, संस्कृतीकोश, काव्यावतरण कोश, संतसाहित्य संदर्भकोश, परिभाषाकोश इत्यादी	१५
३.	निवडक मराठी कोशांचा अभ्यास - शब्दकोश, विश्वकोश, विकिपिडिया	१५
४.	विकिपिडियावर नोंदलेखन	१५

संदर्भग्रंथ :

१. मराठी विश्वकोश
२. महाराष्ट्र शब्दकोश, संपा. दाते आणि कर्वे
३. कोश आणि सूचीवाङ्मय, राज्य मराठी विकास संस्था
४. मराठी ग्रंथसूची, संपा. शं.गो.दाते
५. संस्कृतीकोश, महादेवशास्त्री जोशी
६. मराठी कोशरचना, सदाशिव देव, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
७. मराठी नियतकालिक सूची, संपा. शं.गो.दाते, मुंबई मराठी ग्रंथ संग्रहालय, मुंबई
८. मराठी कोश आणि सूची, राज्य मराठी विकास संस्था, मुंबई

ऑनलाईन साधने -

१. मराठी विश्वकोश,
२. मराठी विकिपिडिया

Name of Programme	M.A. MARATHI : सत्र ४ (द्वितीय वर्ष)	
Title of the Course	साहित्यप्रकाराचा अभ्यास - नाटक आणि एकांकिका (वाडा चिरेबंदी - महेश एलकुंचवार, सारं कसं शांत शांत - पु.ल.देशपांडे)	
Course Code	MRT - 651	
Number of Credits	4	
	Description	Cognitive level

		(Bloom's Level) (Level1/2/3/4/5/6)
CO1	वाङ्मयप्रकार ही संकल्पना समजून घेणेवाङ्मयप्रकाराच्या विविध . .सिद्धान्तांचा अभ्यास करणे	1
CO2	नाटक या वाङ्मयप्रकाराची अन्य वाङ्मयप्रकारांशी तुलना करता येणे .	2, 3
CO3	नाटक या वाङ्मयप्रकाराच्या सर्व वैशिष्ट्यांचे सोदाहरण स्पष्टीकरण करता येणे.	2, 3
CO4	अभ्यासक्रमाला असलेल्या नाटक आणि एकांकिकेचे विश्लेषण करता येणे .	4
CO5	नाटक आणि एकांकिकेचे आशय, आविष्कार अशा विविध तत्त्वांच्या आधारे मूल्यमापन करता येणे .	5
CO6	मराठी नाटकाच्या संदर्भात अभ्यासलेल्या नाटक आणि एकांकिकेचे स्थान निश्चित करता येणे .	6

घटक	तपशील	तासिका
१	नाटक संकल्पना आणि स्वरूप : नाटकाचे घटक कथानक :, संवाद, नेपथ्य, रंगसूचना, रंगभूषा, वेशभूषा, अंक, प्रवेश नाटकाचे प्रकार :नाटक, एकांकिका, प्रसंगनाट्यदर्शन, नाट्यछटा, बालनाट्य इ.	१५
२	मराठी नाटकाची वाटचाल या प्रयोगसिद्ध वाङ्मयप्रकारचा उद्गम आणि विकास स्वातंत्र्यपूर्व आणि स्वातंत्र्योत्तर मराठी नाटक ,)१८४२ ते १९४५. १९४५ ते १९९०)	१५
३.	मराठी नाटक : वाडा चिरेबंदी – महेश एलकुंचवार, नाटकातील अनुभवविश्व,वातावरणनिर्मिती ,पात्रचित्रण ,जीवनदृष्टी , संवाद, नेपथ्य, प्रायोगिकताभाषाशैली निवेदनशैली , इत्यादी	१५
४.	मराठी एकांकिका :सारं कसं शांत शांत – पु.ल.देशपांडे नाटकातील अनुभवविश्व,वातावरणनिर्मिती ,पात्रचित्रण ,जीवनदृष्टी , संवाद, नेपथ्य, प्रायोगिकता भाषाशैली ,इत्यादी	१५

संदर्भग्रंथ -

१. साहित्य अध्यापन आणि प्रकार, (वा. ल. कुलकर्णी गौरवग्रंथ)
२. संज्ञा संकल्पना कोश, (वसंत आबाजी डहाके आणि इतर)
३. वाङ्मयीन संज्ञा संकल्पना कोश, विजया राजाध्यक्ष.
४. वाङ्मयीन अध्यापन, (संपादक : द. दि. पुंडे आणि वा. पु. गिंडे)

Name of Programme	M.A. MARATHI : सत्र ४ (द्वितीय वर्ष)	
Title of the Course	समीक्षा विचार	
Course Code	MRT - 652	
Number of Credits	4	
	Description	Cognitive level (Bloom's Level) (Level1/2/3/4/5/6)
CO1	समीक्षा ही संकल्पना समजून घेणेसमीक्षेच्या विविध व्याख्या आणि प्रयोजने . .लक्षात घेणे	1
CO2	आदर्श समीक्षकासाठी आवश्यक असणाऱ्या गुणविशेषांचे आकलन होणे, समज येणे .	2, 3
CO3	विविध समीक्षापद्धतींमधील विचारव्यूह समजून घेण्यांमधील भेदाचे . सोदाहरणस्पष्टीकरण करता येणे.	2, 3
CO4	मराठी समीक्षेच्या वाटचालीतील टप्प्यांची ओळख होणे, वर्गीकरण आणि विश्लेषण करता येणे .	4
CO5	जीवनमूल्ये आणि कलामूल्ये यांचे परस्परसंबंध लक्षात घेऊन मूल्यमापन करण्याची दृष्टी येणे .	5

CO6	साहित्य समीक्षेतील विविध उपपत्ती, तत्त्वे आणि सिद्धांत यांची ओळख होऊन त्यातील अनुबंध सूत्रबद्ध करता येणे .	6
-----	--	---

घटक	तपशील	तासिका
१	मराठी समीक्षेची संकल्पना : असमीक्षा संकल्पना आणि स्वरूप (समीक्षेची वैशिष्ट्ये (आ इ समीक्षेचे प्रयोजन (ई मूल्यमापन यांचे स्थान व कार्य-समीक्षेतील आस्वाद (१५
२	आदर्श समीक्षकाची साधना आणि समीक्षकाने पाळावयाची पथ्ये : अ ,मूल्यविवेक ,चिकित्सकता ,तुलनात्मकता ,प्रज्ञा ,रसिकता : आदर्श समीक्षकाचे गुण (.भाषिक तयारी इ ,तुलनाक्षमता ,व्युत्पन्नता ,विश्लेषकता आसमीक्षक (षकाने पाळावयाची पथ्ये समीक्षाविषयाचे अवधान व तारतम्य .१ : रव्यक्तीनिष्ठता . □ व वस्तुनिष्ठता यांचे तारतम्य. वाङ्मयीन मूल्ये व जीवनमूल्ये यांचा परस्परसंबंध आणि त्यांच्या वापराबाबत करावयाचा विवेक	१५
३.	मराठी समीक्षेच्या पद्धती : . १. रूपवादी समीक्षा रचरित्रात्मक समीक्षा . ३मानसशास्त्रीय समीक्षा . ४आदिबंधात्मक समीक्षा . ५ऐतिहासिक समीक्षा . ६समाजशास्त्रीय समीक्षा . ८मार्क्सवादी . समीक्षा ९आस्वादक समीक्षा .	१५
४.	आधुनिक समीक्षा सिद्धान्त अ(आधुनिकवाद आणि उत्तर आधुनिकवाद आ) विरचनावाद	१५

संदर्भग्रंथ -

१. पाटील गंगाधर, समीक्षेची नवी रूपे, २. क्षीरसागर श्री. के., टीकाविवेक,
३. कुलकर्णी, गो. म., नवसमीक्षा: काही विचारप्रवाह, ४. पाटील म. सु., आदिबंधात्मक समीक्षा,
५. कुलकर्णी अ. वा., मानसशास्त्रीय समीक्षा, ६. कुलकर्णी, गो. म., मराठी समीक्षेची वाटचाल,
७. कुलकर्णी वा. ल., साहित्य : स्वरूप आणि समीक्षा, ८. बेडेकर दि. के., साहित्य : स्वरूप आणि समीक्षा
९. पाध्ये दिगंबर, साहित्य : समाज आणि संस्कृती, १०. संत दु.का., साहित्य आणि संस्कृती,
११. धोंगडे अश्विनी, स्त्रीवादी समीक्षा : स्वरूप आणि उपयोजन,
१२. शिरवाडकर के. रं., मार्क्सवादी साहित्यविचार १३. जाधव मनोहर (संपा), समीक्षेतील नव्या संकल्पना,
१४. साने ह. श्री., साहित्य आणि सामाजिक शास्त्रे, १५. आगळे सिद्धार्थ, मराठीतील रूपवादी समीक्षा,
१६. आधुनिक समीक्षासिद्धान्त, मिलिंद मालशे, अशोक जोशी, मौज प्रकाशन

Name of Programme	M.A. MARATHI :: सत्र ४ :: द्वितीय वर्ष	
Title of the Course	विशेष लेखकाचा अभ्यास - अर्वाचीन : शांता शेळके	
Course Code	MRT - 653	
Number of Credits	4	
	Description	Cognitive level (Bloom's Level) (Level1/2/3/4/5/6)
CO1	विशेष लेखकाच्या अभ्यासाची संकल्पना समजून घेणे. लेखकाशी संबंधित कालखंडाची पार्श्वभूमी अभ्यासणे	1
CO2	अर्वाचीन कविता, ललितलेख, वृत्तपत्रीय लेखन यांची परंपरा, वैशिष्ट्ये अभ्यासणे.	2
CO3	शांता शेळके यांच्या वाङ्मयीन कार्याचा परामर्श घेणे. कविता, भावगीते, चित्रपटगीते, बालगीते, वृत्तपत्रीय लेखन, ललितलेख, भाषांतरित साहित्यकृती इत्यादी	3
CO4	लेखकाच्या जीवनचरित्राचा आढावा घेऊन त्यांच्या वाङ्मयाचा जीवनाशी असणारा अनुबंध शोधता येणे.	4
CO5	शांता शेळके यांच्या काव्यरचनेतील भाषेची वैशिष्ट्ये सूत्रबद्ध करणे.	5
CO6	शांता शेळके यांच्या साहित्यातील प्रभावाची कारणमीमांसा करणे	6

घटक	तपशील	तासिका
१	साठोत्तरी मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी	१५
२	शांता शेळके यांची काव्यरचना	१५
३.	शांता शेळके यांचे ललितलेखन	१५
४.	शांता शेळके यांचे संकिर्ण लेखन - भाषांतरित साहित्यकृती, वृत्तपत्रीय लेखन इत्यादी	१५

संदर्भग्रंथ -

१. प्रदक्षिणा, कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे
२. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे

Name of Programme	M.A. MARATHI द्वितीय वर्ष: सत्र २	
Title of the Course	नेमलेल्या साहित्यकृतींचा अभ्यास - ललित आणि वैचारिक लेख : बेलभाषा-सुमन बेलवलकर, स्थलकाल- अरूण टिकेकर	
Course Code	MRT - 654	
Number of Credits	4	
	Description	Cognitive level (Bloom's Level) (Level1/2/3/4/5/6)
CO1	वाङ्मयप्रकार ही संकल्पना समजून घेणे वाङ्मयप्रकाराच्या विविध . सिद्धान्तांचा अभ्यास करणे.	1

CO2	ललित लेख आणि वैचारिक लेख या वाङ्मयप्रकारांची तुलना करता येणे .	2, 3
CO3	ललित लेख आणि वैचारिक लेख या वाङ्मयप्रकारांच्या सर्व वैशिष्ट्यांचे सोदाहरण स्पष्टीकरण करता येणे.	2, 3
CO4	अभ्यासक्रमाला असलेल्या ललित लेख आणि वैचारिक लेख यांचे आशयदृष्ट्या विश्लेषण करता येणे .	4
CO5	अभ्यासक्रमाला असलेल्या ललित लेख आणि वैचारिक लेख यांचे आविष्कारदृष्ट्या मूल्यमापन करता येणे .	5
CO6	मराठी ललित लेख आणि वैचारिक लेख परंपरेत सदर ललित लेख आणि वैचारिक लेख यांचे स्थान निश्चित करता येणे .	6

घटक	तपशील	तासिका
१	ललित लेख आणि वैचारिक लेख : व्याख्या, संकल्पना, स्वरूप	१०
२	मराठीतील ललित लेख आणि वैचारिक लेख परंपरा – वृत्तपत्रे आणि नियतकालिके	१०
३.	बेलभाषा-सुमन बेलवलकर	२०
४.	स्थलकाल- अरूण टिकेकर	२०

संदर्भग्रंथ -

१. साहित्य अध्यापन आणि प्रकार, (वा. ल. कुलकर्णी गौरवग्रंथ)
२. संज्ञा संकल्पना कोश, (वसंत आबाजी डहाके आणि इतर)
३. वाङ्मयीन संज्ञा संकल्पना कोश, विजया राजाध्यक्ष.
४. वाङ्मयीन अध्यापन, (संपादक : द. दि. पुंडे आणि वा. पु. गिंडे)

Name of Programme	M.A. MARATHI : द्वितीय वर्ष : सत्र २	
Title of Course	समीक्षा उपयोजन : उपयोजित समीक्षा - अ.वा.कुलकर्णी, खडक आणि पाणी - गंगाधर गाडगीळ, जास्वंद - माधव आचवल	
Course Code	MRT – 655	
Number of Credits	4	
	Description	Cognitive Level (Bloom's Level) (Level 1/2/3/4/5/6)
CO1	साहित्याचा आस्वाद आणि मूल्यमापन यांची ओळख करून देणे.	1
CO2	समीक्षेचे उपयोजन करता येणे	2
CO3	उपयोजित समीक्षा - अ.वा.कुलकर्णी	3
CO4	खडक आणि पाणी - गंगाधर गाडगीळ	4
CO5	जास्वंद - माधव आचवल	5
CO6	उपयोजित समीक्षेच्या वैशिष्ट्यांचा परामर्श घेणे..	6

घटक	तपशील	तासिका
१	समीक्षेचे उपयोजन : संकल्पना, स्वरूप	१५
२	उपयोजित समीक्षा - अ.वा.कुलकर्णी	१५
३.	खडक आणि पाणी - गंगाधर गाडगीळ	१५
४.	जास्वंद - माधव आचवल	१५

संदर्भग्रंथ -

१. प्रदक्षिणा, खंड १ आणि २, कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे
२. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, खंड ४ ते ८, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे

Name of Programme	M.A. MARATHI : द्वितीय वर्ष: सत्र ३	
Title of the Course	शोधनिबंध	
Course Code	MRT - 660	
Number of Credits	4	
	Description	Cognitive level (Bloom's Level) (Level1/2/3/4/5/6)
CO1	शोधनिबंधाची संकल्पना, स्वरूप आणि आवश्यकता समजून घेणे.	1
CO2	संशोधनविषयाची व्याप्ती आणि मर्यादा निश्चित करणे.	2
CO3	मराठीतील संशोधनाची परंपरा अभ्यासणे.	3
CO4	मराठीतील संदर्भसाधनांचे विषयनिहाय प्रकार आणि वैशिष्ट्ये अभ्यासणे.	4
CO5	संशोधनलेख, आस्वादलेख आणि समीक्षालेख यांतील साम्यभेद समजून घेणे.	5
CO6	शोधनिबंधाचे मूल्यमापन करणे.	6

घटक	तपशील	तासिका
१	शोधनिबंधाची संकल्पना आणि स्वरूप	१०
२	शोधनिबंध, नैतिकता आणि वर्तनविवेक	१०
३.	मराठीतील संशोधनाची परंपरा, प्रकार आणि वैशिष्ट्ये	१०
४.	शोधनिबंधाचे लेखन	३०

संदर्भग्रंथ -

१. संशोधन, दु.का.संत, पुणे विद्यार्थी गृह प्रकाशन, पुणे
२. शोधनिबंधाची लेखनपद्धती, स.गं.मालशे,
३. संशोधन : वाटा आणि वळणे, सुधाकर शेलार, अक्षरवाङ्मय प्रकाशन, पुणे
४. संशोधन : स्वरूप आणि व्याप्ती, संपादक - खांडगे, मुळीक, शेणई
५. भाषा, साहित्य आणि संशोधन, संपा. वसंत जोशी, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे

ऑनलाईन साधने -

१. मराठी विश्वकोश,
२. मराठी विकिपिडिया